

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ КОСМЕТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ, ФІЗІОЛОГІЇ ТА
ПАТОЛОГІЇ**

для здобувачів вищої освіти 2 курсу денної форми здобуття освіти
(2023-2024 н.р.)

освітньої програми «Технологія парфумерно-косметичних засобів» (4,10 р.н.)
спеціальності «226 Фармація, промислова фармація»
галузі знань «22 Охорона здоров'я»
другого Магістерського рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

**Рибак
Вікторія
Анатоліївна**

viktoriarybak2@gmail.com

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра нормальної та патологічної фізіології.

2. Адреса: м. Харків, вул. Куликівська, 12, 3-й поверх, т. 057-706-30-66.

3. Веб-сайт: <http://pat.nuph.edu.ua/>

4. Інформація про викладача:

Рибак Вікторія Анатоліївна

Доктор біологічних наук, професор кафедри нормальної та патологічної фізіології Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 21 рік, досвід науково-педагогічної діяльності – 21 рік. Читає курси: «Патологічна фізіологія», «Прикладні аспекти косметологічної анатомії, фізіології та патології», «Гігієна у фармації та екологія», «Патологічна фізіологія хвороб цивілізації». Наукові інтереси: фармакологічні дослідження лікарських засобів.

5. Консультації: відбуваються на кафедрі нормальної та патологічної фізіології відповідно графіку.

6. Анотація освітньої компоненти: освітня компонента «Прикладні аспекти косметологічної анатомії, фізіології та патології» є вибірковою дисципліною для спеціальності «226 Фармація, промислова фармація» освітня програма «Фармація». Семестровий модульний контроль – залік. Екзамен (оцінка).

7. Мета викладання освітньої компоненти: метою викладання освітньої компоненти «Прикладні аспекти косметологічної анатомії, фізіології та патології» є формування у студентів здатність розуміти особливості будови голови та шиї, системи крово- та лімфо обігу; знати будову шкіри; розуміти причини, механізми розвитку та прояви найбільш поширених захворювань шкіри та внутрішніх органів, патологічних процесів, що можуть стати причиною появи косметологічних дефектів; забезпечити фундаментальну підготовку та набуття практичних навичок для наступної професійної діяльності провізора.

8. Компетентності відповідно до освітньої компоненти:

Дисципліна «Прикладні аспекти косметологічної анатомії, фізіології та патології» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **компетентностей:**

Soft-skills / Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії, вміння застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

1. Здатність застосовувати методики ідентифікації фізіологічного стану шкіри та її придатків, диференціювати їх особливості в залежності від індивідуальних властивостей організму, віку, статі клієнта тощо.
2. Здатність застосовувати методики диференціювання патологічних станів шкіри та її придатків, впроваджувати технології косметологічного догляду із врахуванням особливостей їх патологічного стану.
3. Здатність здійснювати обґрунтований вибір та застосовувати технології косметичного догляду та корекції косметичних недоліків із використанням сучасних апаратних, мануальних та ін'єкційних методик в залежності від індивідуальних особливостей клієнта.
4. Здатність обирати та застосовувати сучасні методики проведення наукових досліджень; використовувати методи математичного аналізу і моделювання, теоретичного і експериментального дослідження відповідно до сучасних напрямків розвитку парфумерно-косметичної галузі та сфери практичної косметології, аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень;
5. Здатність впроваджувати інноваційні технології діагностики стану шкіри та її придатків в комплексній схемі косметологічного догляду за шкірою та її придатками для корекції косметичних недоліків в умовах косметологічного закладу.
6. Здатність застосовувати сучасні методи діагностики фізіологічного та патологічного стану волосся, здійснювати вибір раціонального косметичного догляду за волоссям та шкірою голови, застосовувати раціональні косметичні процедури та засоби в залежності від індивідуальних особливостей клієнта.
7. Здатність ідентифікувати стан шкіри та її придатків із віковими особливостями та застосовувати технології косметологічного догляду за ними із врахуванням індивідуальних властивостей клієнта із віковими ознаками.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

- Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

10. Статус освітньої компоненти: Обов'язкова

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Анатомія людини», «Нормальна фізіологія», «Біологія», «Генетика», «Цитологія», «Гістологія, цитологія та ембріологія», «Біохімія», «Мікробіологія», «Патологічна фізіологія».

12. Обсяг освітньої компоненти: 5,2 кредити ЕКТС: 157,5 години аудиторних занять, з них – 6 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 135 годин самостійної роботи.

12. Технічне й програмне забезпечення: муляжи внутрішніх органів (норма, патологія), таблиці, комп'ютери для тестування, пристрій мультимедійний, екран.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти:

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Анатомія, фізіологія та патологія голови та шиї

Тема 1. Анатомія та патологія кісток черепа.

Тема 2. Анатомія та патологія м'язів і нервів голови та шиї

Тема 3. Загальні принципи кровопостачання голови та шиї.

Тема 4. Місцеві порушення кровообігу.

Тема 5. Лімфатична система та її патологія.

Змістовий модульний контроль 1**Змістовий модуль 2. Гістологія, фізіологія та патологія шкіри**

Тема 6. Гістологія та фізіологія шкіри.

Тема 7. Старіння.

Тема 8. Патологія шкіри.

Тема 9. Косметологія без наслідків. Побічні реакції та ускладнення.

Змістовий модульний контроль 2**Змістовий модуль 3. Типові патологічні процеси**

Тема 10. Алергія.

Тема 11. Порушення водно-електролітного обміну.

Тема 12. Голодування.

Тема 13. Вітаміни та їх значення для організму.

Тема 14. Системні хвороби сполучної тканини.

Змістовий модульний контроль 3**Семестровий модульний контроль****14. Види та форми контролю:*****Види та форми контролю:***

Поточний контроль: При виставленні балів (від 3 до 5) за поточний контроль оцінці підлягає робота на занятті під час розбору теми:

- ✓ засвоєння теоретичних питань теми;
- ✓ виконання практичних завдань та відпрацювання практичних навичок;
- ✓ тестування (тестових завдань на паперовому носію або комп'ютері);
- ✓ виконання завдань для самостійного рішення під час практичного заняття.

Контроль змістового модулю: письмова робота із 4 питань – 8-13 балів; вага кожного питання 2,0-3,0 балів відповідно, що відповідає оцінці 3-5.

Семестровий контроль – підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100) з оцінкою, яка визначається як сума балів поточного та семестрового контролю і виставляється за результатами роботи здобувача вищої освіти впродовж усього семестру. Знання здобувачів вищої освіти оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріям:

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних та семінарських занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:***Система оцінювання з освітньої компоненти:***

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ЕКТС.

Бали із освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Вид оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль – для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1. Анатомія, фізіологія та патологія голови та шиї - оцінювання тем (1-5) (робота на заняттях 1-3): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач); - контроль змістового модуля 1 (письмова робота із 4	50 (50 %)

<p>питань) Змістовий модуль 2. Гістологія, фізіологія та патологія шкіри оцінювання тем (6-9) (робота на заняттях 4-6): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач); - контроль змістового модуля 2 (письмова робота із 4 питань) Змістовий модуль 3. Типові патологічні процеси оцінювання тем (10-14) (робота на заняттях 7-9): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач); - контроль змістового модуля 3 (письмова робота із 4 питань)</p>	
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля

16. Політика освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія людини : підручник : у 3 т. Т. 1 / А. С. Головацький [та ін.] – 8-ме вид., до опрац. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 368 с. 2. Біловол, А. М., Ткаченко С. Г. Медична косметологія. – Вінніці : Нова книга, 2018 – 384 с.
-------------------------------	--

	<p>3. Волковой, В. А., Малоштан, М. Л. Анатомія людини : підручник / В. А. Волковой, Л. М. Малоштан. – Харків : Бурун, 2010. – 335 с.</p> <p>4. Малоштан, Л. Н. Атлас фізіології человека. Схеми. Рисунки. Таблицы : учеб. пособие для студ. вузов / Л. Н. Малоштан, Г. П. Жегунова, Е. К. Рядних ; под ред. Л. Н. Малоштан ; НФаУ. – Харків : НФаУ : Золотые страницы, 2017. – 495 с.</p> <p>5. Основы практической косметологии : учеб. пособие для студентов / В. П. Федотов и др. – Запорожье : Просвіта, 2016. – 312 с.</p> <p>6. Патологічна фізіологія. Лекції. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальностей «226 Фармація, промислова фармація», «224 Технології медичної діагностики та лікування», «227 Фізична терапія, ерготерапія» / Н. М. Кононенко, В. А. Рибак, В. В. Чікіткіна, С. І. Миронченко, І. І. Шевцов, М. О. Остапеч. – Х. : НФаУ, 2021. – 460 с. / – Х.: НФаУ, 2021.– 460 с.</p> <p>7. Степаненко, В. І. Дерматологія і венерологія : підручник / В. І. Степаненко, А. І. Чоботарь, С. О. Бондарь. – Київ : Медицина, 2015. – 336 с.</p> <p>8. Шкірні ознаки внутрішніх та інфекційних хвороб в практиці сімейного лікаря : навч. посіб. / Є. Х. Заремба [та ін.] ; за ред. Є. Х. Заремби, А. В. Циснецької ; Львів. нац. мед. ун-т ім. Д. Галицького та ін. – Львів, 2014. – 183 с.</p>
<p>Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<p>1. Бауманн Л. Косметична дерматологія. Принципи і практика. – Вид-во «Медпрес-інформ», 4-е видан. – 2021. – 336 с.</p> <p>2. Практикум з біотехнології лікувально-косметичних засобів / О.В. Федорова, Р.О. Петріна, Н.Л. Заярнюк, В.В. Гавриляк, О.В. Швед, В.П. Новіков // Львівська політехніка. – 2020. – 116 с.</p> <p>3. Клінічна косметологія : підручник / О. Г. Башура [і ін.] – Харків : Основа, 2017. – 272 с.</p> <p>4. Дерматологія і венерологія : підручник / В.І. Степаненко, А.І. Чоботарь, С.О. Бондарь та ін.. – 2-е видан., – 2020. – 336 с.</p>
<p>Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<p>1. Сайт кафедри нормальної та патологічної фізіології НФаУ: http://pat.nuph.edu.ua/</p> <p>2. Бібліотека НФаУ: e-mail library@nuph.edu.ua</p> <p>3. Сайт дистанційного навчання http://pharmel.kharkiv.edu/</p> <p>4. Нормативно-директивні документи МОЗ України http://mozdocs.kiev.ua/</p>
<p>Система дистанційного навчання Moodle</p>	<p>https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/</p>

18.Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: *муляжи внутрішніх органів (норма, патологія), таблиці, комп'ютери для тестування, пристрій мультимедійний, екран.*